

2. Modernisme en Orthodoxie.

Op denzelfden dag (17 April), dat te Utrecht de Gereformeerde Predikanten bijeenkwamen, hielden de Moderne Theologen eene vergadering te Amsterdam. Op verzoek van het Moderamen dezer vergadering was ook Prof. Bavinck tegenwoordig om te luisteren naar de beschuldigingen die tegen hem zouden worden ingebracht en te verdedigen het standpunt door hem ingenomen. De heer A. Binnerts Szn. van Haarlem behandelde de vraag: „Welk verband bestaat er tusschen de door Prof. Bavinck in zijne jongste rectorale oratie aanvaarde moderne wereldbeschouwing en het daar door hem verdedigde geloof aan bijzondere openbaring.” Spreker constateerde dat Prof. Bavinck, in tegenstelling met de oude orthodoxe theologen, die het supranaturalisme verdedigen, de moderne wereldbeschouwing aanvaardt. Toch blijft Prof. Bavinck nog gelooven aan eene bijzondere openbaring, welk geloof den toets der critiek niet kan doorstaan. De omschrijving, die Prof. Bavinck van de bijzondere openbaring geeft, stemt echter niet overeen met de voorstelling die de oude Gereformeerden er van hadden. Het verband tusschen Bavinck's wereldbeschouwing en zijn geloof aan de bijzondere openbaring zocht spreker in de psyche van Prof. Bavinck, die „warm godsdienstig” is en „orthodox-gereformeerd-gepraedisponneerd”.

Nadat Prof. Bruining en Prof. Cannegieter het betoog van den heer Binnerts nog wat hadden aangedikt, verkreeg Prof. Bavinck het woord. De N. R. Courant gaf van de rede van dezen hoogleeraar het volgende verslagje:

Prof. Bavinck, na een woord van dank aan de vergadering en aan den heer Binnerts voor de objectiviteit van de behandeling, zegt dat hij niet de moderne wereldbeschouwing aanvaardt. Hij maakt onderscheid tusschen het *wereldbeeld* en de *wereldbeschouwing*. Er is niet één moderne wereldbeschouwing, maar er zijn er wel tien, en met erkenning van het goede staat men beoordeelend tegenover allen.

Prof. Bavinck komt op tegen de uiting van den referent, dat de orthodoxe Bijbelbeschouwing bestemd is voorbij te gaan. Dit is een supra-naturalistische uiting; zoo klemmen men zich vast aan het rijk der waarheid, dat komen zal in onze platte werkelijkheid.

De Bijbelbeschouwing — zoo merkt spreker op — is

niet los te maken van de geheele Christelijke geloofsbeschouwing. De theopneustie staat niet op zichzelf, hangt samen met den inhoud van het geloof.

Over het eigen geloofsleven spreekt Prof. Bavinck, en vooral heeft Prof. Hoekstra invloed op hem gehad. Toch heeft de moderne geloofsbeschouwing hem onbevredigd gelaten, omdat op het gevoel van zonde en genade niet genoeg nadruk is gelegd. Niet oordeelen wil spreker maar hierop moet hij wijzen. Met een warme peroratie eindigt spr.

De opmerking van Prof. Bavinck dat er onderscheid gemaakt moet worden tusschen het *wereldbeeld* en de *wereldbeschouwing* is zeer ad rem. De voorstelling die wij van de wereld hebben, is, dank zij de enorme ontwikkeling van de natuur- en geschiedwetenschap, anders, d. i. helderder en dieper dan van de geloovigen in de 16e en 17e eeuw. Maar de *wereldbeschouwing* is dezelfde gebleven. Wij belijden nog: Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde; en in Jezus Christus, Zijnen eengeboren Zoon, onzen Heere; en in den Heiligen Geest. In die belijdenis ligt opgesloten, ten eerste, dat wij niet gelooven dat de wereld door evolutie is ontstaan, maar geschapen door den almachtigen God, die door Zijne voorzienigheid haar onderhoudt; en ten tweede, dat diezelfde God door de bijzondere openbaring zich aan ons, diep gevallen zondaren, in Jezus Christus heeft doen kennen als de Genadige en Barmhartige, die door de werking van den H. Geest ons het geloof schenkt in Jezus Christus als den eenigen grond onzer zaligheid, en door dien Geest ons kracht en lust geeft om Hem in een leven der dankbaarheid te dienen.

3. De vertaling van Prof. Oort.

Den avond te voren werd de vergadering der Moderne Theologen geopend door den voorzitter van het Moderamen, den Heer J. C. van Slee.

Deze spreker *bezong* in zijn openingsrede de nieuwe vertaling van het N. Testament door Prof. Oort. Alsof niemand van vrijzinnigen of orthodoxen huize ¹⁾ op deze vertaling gegrondde

1) Zie het art. van Ds. C. Lindeboom in afl. 10 van den vorigen jaargang.